

ALGEMENE TEKEN- EN ENGINEERINGSVOORWAARDEN

Algemene voorwaarden van TTM-tekenwerk, gevestigd te Akersloot, van februari 2024

Artikel 1: Toepasselijkheid

- 1.1 Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen die TTM-tekenwerk doet, op alle overeenkomsten die hij / zij sluit en op alle overeenkomsten die hier van het gevolg kunnen zijn.
- 1.2 TTM-tekenwerk wordt aangeduid als opdrachtnemer. De wederpartij wordt aangeduid als opdrachtgever.

Artikel 2: Aanbiedingen

- 2.1 Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend. Opdrachtnemer heeft het recht zijn aanbod te herroepen tot twee werkdagen nadat de aanvaarding hem heeft bereikt.
- 2.2 Als zijn aanbieding niet wordt aanvaard, heeft opdrachtnemer het recht alle kosten die hij heeft gemaakt om zijn aanbieding te doen bij opdrachtgever in rekening te brengen.
- 2.3 Als opdrachtgever aan opdrachtnemer informatie verstrekt, mag opdrachtnemer uitgaan van de juistheid en volledigheid hiervan en zal hij zijn aanbieding hierop baseren.
- 2.4 De in de aanbieding genoemde prijzen zijn in euro's uitgedrukt, exclusief reis- en verblijfkosten, omzetbelasting en andere heffingen of belastingen van overheidswege.

Artikel 3: Rechten van intellectuele eigendom

- 3.1 Tenzij anders is overeengekomen, behoudt opdrachtnemer de auteursrechten en alle rechten van industriële eigendom op de door hem gedane aanbiedingen, zijn ontwerpen, tekeningen, schetsen en alle andere afbeeldingen van zijn ontwerp, maquettes, (proef)modellen, berekeningen, programmatuur enz.
- 3.2 De rechten op de in artikel 3.1 genoemde gegevens blijven eigendom van opdrachtnemer ongeacht of aan opdrachtgever voor de vervaardiging ervan kosten in rekening zijn gebracht. Deze gegevens mogen zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van opdrachtnemer niet worden gekopieerd, gebruikt of aan derden worden getoond.
- 3.3 Per overtreding van artikel 3.2 is opdrachtgever aan opdrachtnemer een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van € 25.000,=. Deze boete kan worden gevorderd naast schadevergoeding op grond van de wet.
- 3.4 Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade die opdrachtgever lijdt als gevolg van een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van derden. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor elke aanspraak van derden met betrekking tot een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten.

Artikel 4: Uitvoeringsperiode

- 4.1 De uitvoeringsperiode wordt door opdrachtnemer bij benadering vastgesteld.
- 4.2 Bij de vaststelling van de uitvoeringsperiode gaat opdrachtnemer er van uit dat hij de opdracht kan uitvoeren onder de omstandigheden die hem op dat moment bekend zijn.
- 4.3 De uitvoeringsperiode gaat in wanneer over alle technische en commerciële details overeenstemming is bereikt, alle noodzakelijke gegevens in het bezit zijn van op-

drachtnemer, de overeengekomen (termijn)betaling is ontvangen én aan de noodzakelijke voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht is voldaan.

- 4.4 Als er sprake is van andere omstandigheden dan die welke opdrachtnemer bekend waren toen hij de uitvoeringsperiode vaststelde, kan opdrachtnemer de uitvoeringsperiode verlengen met de tijd die nodig is om de opdracht onder deze omstandigheden uit te voeren. Als de werkzaamheden niet in de planning van opdrachtnemer kunnen worden ingepast, zullen deze worden uitgevoerd zodra zijn planning dit toelaat.
- 4.5 Overschrijding van de overeengekomen uitvoeringsperiode geeft in geen geval recht op schadevergoeding of ontbinding. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor eventuele aanspraken van derden als gevolg van overschrijding van de uitvoeringsperiode.

Artikel 5: Beloning

- 5.1 De hoogte van de beloning die opdrachtnemer toekomt voor zijn werkzaamheden, wordt voorafgaand aan de totstandkoming van de opdracht desgewenst door partijen schriftelijk vastgesteld. De beloning wordt berekend op een van de wijzen zoals vermeldt in artikel 5.2 en artikel 5.3, een andere tussen partijen overeen te komen maatstaf, of een combinatie daarvan.
- 5.2 Als partijen berekening van de beloning op grondslag van bestede tijd overeenkomen, wordt de beloning berekend door de vermenigvuldiging van het tussen partijen overeengekomen tarief per tijdseenheid met de hoeveelheid tijdseenheden die opdrachtnemer aan de uitvoering van de opdracht besteedt.
- 5.3 Als partijen een vast bedrag als beloning overeenkomen, dan wordt dit bedrag bij de totstandkoming van de opdracht schriftelijk overeengekomen. Het vaste bedrag wordt geacht uitsluitend te dienen als beloning voor de qua omvang en duur nauwkeurig in de opdracht vermelde werkzaamheden.
- 5.4 Opdrachtgever is een afzonderlijke beloning verschuldigd voor wijzigingen die opdrachtnemer dient uit te voeren.
- 5.5 Als de wijzigingen bedoeld in artikel 5.4 het gevolg zijn van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer, dan is opdrachtgever in afwijking van artikel 5.4 slechts een afzonderlijke vergoeding verschuldigd voor zover aan deze kosten werkzaamheden ten grondslag liggen, die ook bij een juiste vervulling van de opdracht noodzakelijk zouden zijn geweest.
- 5.6 Onder bestede tijd wordt verstaan het totaal van alle uren die zijn besteed aan het vervullen van de opdracht en de reistijd die voor de vervulling van de opdracht noodzakelijk is.
- 5.7 Bij aanpassing van de opdracht op grond van artikel 7 wordt de beloning in overleg herzien.

Artikel 6: Onuitvoerbaarheid van de opdracht

- 6.1 Opdrachtnemer heeft het recht om de nakoming van zijn verplichtingen op te schorten, als hij door omstandigheden die bij het sluiten van de overeenkomst niet te verwachten waren en die buiten zijn invloedssfeer liggen, tijdelijk is verhinderd om zijn verplichtingen na te komen. Als de overmacht situatie is vervallen, komt opdrachtnemer zijn verplichtingen na zodra zijn planning het toelaat.
- 6.2 Onder overmacht wordt onder meer verstaan de omstandigheid dat door opdrachtnemers ingeschakelde derden zoals leveranciers, onderaannemers en transporteurs, of andere partijen waarvan opdrachtgever afhankelijk is, niet of niet tijdig voldoen aan hun verplichtingen, weersomstandigheden, uitbraken van infectieziekten (waaronder epidemieën en pandemieën) en de daaruit voortvloeiende overheidsmaatregelen, dringende overheidsadviezen of andere gevolgen van de uitbraak

voor de bedrijfsvoering, natuurgeweld, terrorisme, cybercriminaliteit, verstoring van digitale infrastructuur, brand, stroomstoring, verlies, diefstal of verloren gaan van gereedschappen, materialen of informatie, wegblokkades, stakingen of werkonderbrekingen en import- of handelsbeperkingen.

6.3 Indien er sprake is van overmacht en nakoming blijvend onmogelijk is of wordt, dan wel de tijdelijke overmachtssituatie meer dan zes maanden heeft geduurd, is opdrachtnemer bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Opdrachtgever is in die gevallen bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang te ontbinden, maar alleen voor dat deel van de verplichtingen dat nog niet is nagekomen door opdrachtnemer.

6.4 Partijen hebben geen recht op vergoeding van de als gevolg van de overmacht, opschorting of ontbinding in de zin van dit artikel geleden of te lijden schade.

Artikel 7: Meerwerk

7.1 Wijzigingen in de opdracht resulteren in ieder geval in meerwerk als:

- er zich wijzigingen voordoen in de uitgangspunten of andere omstandigheden, die ten grondslag lagen aan de opdracht en/of;
- de behoorlijke vervulling van de opdracht extra werkzaamheden vereist.

7.2 Er is in ieder geval aanleiding de opdracht aan te passen als:

- er zich relevante wijzigingen van (overheids)voorschriften of -beschikkingen voordoen;
- er zich relevante wijzigingen in het programma van eisen dan wel de oorspronkelijke opdracht voordoen;
- opdrachtgever wijzigingen of varianten verlangt van werkzaamheden die reeds zijn goedgekeurd, dan wel onderdeel uitmaken van een fase die reeds is goedgekeurd;
- tijdens de vervulling van de opdracht extra werkzaamheden noodzakelijk blijken.

7.3 Meerwerk wordt berekend op basis van de prijsbepalende factoren die gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Opdrachtgever is gehouden de prijs van het meerwerk op eerste verzoek van opdrachtnemer te voldoen.

Artikel 8: Uitvoering van de opdracht

8.1 Opdrachtnemer zal zich inspannen om de opdracht zorgvuldig uit te voeren en de belangen van opdrachtgever naar beste weten te behartigen.

8.2 Opdrachtnemer zal de aan hem verstrekte gegevens van opdrachtgever vertrouwelijk houden voor zover deze als vertrouwelijk aan opdrachtnemer bekend zijn of voor zover opdrachtnemer weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze gegevens vertrouwelijk zijn.

8.3 De opdracht wordt vervuld conform het overeengekomen tijdschema. Tenzij door partijen uitdrukkelijk anders is overeengekomen, zijn de termijnen in het overeengekomen tijdschema geen fatale termijnen.

8.4 Opdrachtnemer begint pas met een volgende fase nadat opdrachtgever daartoe zijn toestemming heeft verleend. In deze toestemming wordt de goedkeuring van de voorafgaande fasen geacht te zijn begrepen, behalve voor zover opdrachtgever zijn goedkeuring uitdrukkelijk aan onderdelen van de werkzaamheden heeft onthouden.

8.5 Opdrachtnemer is verplicht om opdrachtgever te waarschuwen als door of namens opdrachtgever verstrekte inlichtingen en/of gegevens of door of namens opdrachtgever genomen beslissingen klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat opdrachtnemer in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen als hij zonder waarschuwing bij de vervulling van de opdracht daarop zou voortbouwen.

- 8.6 Opdrachtgever kan geen rechten ontlenen aan adviezen en informatie die hij van opdrachtnemer krijgt als deze geen directe betrekking hebben op de feitelijke opdracht.
- 8.7 Opdrachtnemer is bevoegd om werkzaamheden onder zijn leiding door anderen te doen uitvoeren en ten aanzien van onderdelen ook de leiding aan anderen over te laten, onverminderd zijn verantwoordelijkheid voor de deugdelijke nakoming van de opdracht.
- 8.8 Tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders is overeengekomen, blijft de esthetische waarde bij de beoordeling van de juiste vervulling van de opdracht buiten beschouwing. Dit laat onverlet dat hieromtrent dient te worden voldaan aan redelijke eisen.

Artikel 9: Verplichtingen opdrachtgever

- 9.1 Opdrachtgever zal zich jegens opdrachtnemer als goed en zorgvuldig opdrachtgever gedragen. Hij is gehouden om alle gegevens van opdrachtnemer vertrouwelijk te houden, voor zover deze gegevens als vertrouwelijk aan opdrachtgever bekend zijn of voor zover opdrachtgever weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze gegevens vertrouwelijk zijn.
- 9.2 Opdrachtgever is verantwoordelijk voor zowel de tijdige verstrekking als de juistheid van de door of namens hem aan opdrachtnemer verstrekte inlichtingen, gegevens en beslissingen, die nodig zijn om de opdracht naar behoren te vervullen. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor elke aanspraak van derden met betrekking tot het gebruik van door of namens opdrachtgever verstrekte adviezen, tekeningen, berekeningen, ontwerpen, materialen, monsters, modellen en dergelijke.
- 9.3 De documenten die opdrachtnemer bij de vervulling van de opdracht vervaardigt, zal opdrachtgever tijdig beoordelen en na goedkeuring desgewenst waarmerken.
- 9.4 Opdrachtgever is verplicht om opdrachtnemer binnen bekwame tijd te waarschuwen,
als hij in de adviezen een tekortkoming van opdrachtnemer heeft opgemerkt.

Artikel 10: Aansprakelijkheid

- 10.1 Opdrachtnemer is alleen aansprakelijk voor schade die opdrachtgever lijdt als die schade het rechtstreeks en uitsluitend gevolg is van een aan opdrachtnemer toe te rekenen tekortkoming.
- 10.2 Onder een toerekenbare tekortkoming wordt in deze voorwaarden verstaan: een tekortkoming die een goed en zorgvuldig handelend adviseur, die beschikt over de vereiste vakkennis en middelen, onder de betreffende omstandigheden en met inachtneming van normale oplettendheid heeft kunnen en behoren te vermijden.
- 10.3 Niet voor vergoeding in aanmerking komt:
- a. Gevolgschade, waaronder bijvoorbeeld bedrijfsschade, stagnatieschade, productieverlies, omzet- en/of winstderving, waardevermindering van producten evenmin als de kosten die in de uitvoeringskosten zouden zijn begrepen als de opdracht van de aanvang af goed zou zijn uitgevoerd. Opdrachtgever dient zich desgewenst tegen deze schade te verzekeren;
  - b. schade veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van hulppersonen of niet leidinggevende ondergeschikten van opdrachtnemer.
Opdrachtgever kan zich indien mogelijk tegen deze schades verzekeren.
- 10.4 Opdrachtnemer is bevoegd om in goed overleg met opdrachtgever voor eigen rekening tekortkomingen, waarvoor hij aansprakelijk is, te herstellen of de uit die tekortkomingen voortvloeiende schade te beperken of op te heffen.
- 10.5 Maakt opdrachtnemer bij de vervulling van de opdracht gebruik van een andere persoon, dan is opdrachtnemer onverkort het bepaalde in artikel 10.3 voor tekort-

komingen van deze persoon op gelijke wijze aansprakelijk als voor zijn eigen tekortkomingen, tenzij deze persoon door opdrachtgever is voorgeschreven.

- 10.6 Als een voorgeschreven persoon als bedoeld in artikel 10.5 niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert en opdrachtnemer het redelijkerwijs nodige heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding te verkrijgen, zal opdrachtgever de ontstane extra (on)kosten aan opdrachtnemer vergoeden, voor zover deze kosten niet door deze persoon zijn vergoed. Opdrachtnemer zal op eerste verzoek van opdrachtgever zijn vordering op deze persoon aan opdrachtgever cederen tot het bedrag dat opdrachtgever aan opdrachtnemer heeft vergoed.
- 10.7 Voor vergoeding van andere schade dan in dit artikel genoemd, is opdrachtnemer slechts aansprakelijk als en voor zover de tekortkoming te wijten is aan opzet of grove onzorgvuldigheid van opdrachtnemer.
- 10.8 Onverminderd het in de vorige leden bepaalde is opdrachtnemer bij opdrachten die betrekking hebben op de uitvoering van een object alleen aansprakelijk voor schade die niet wordt gedekt door een gebruikelijke CAR-verzekering, montageverzekering of daarmee gelijk te stellen andere verzekering(en). Opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat een dergelijke verzekering is afgesloten.
- 10.9 Als en voor zover opdrachtgever enig aan de opdracht verbonden risico heeft verzekerd, is hij gehouden eventuele schade onder die verzekering te vorderen en opdrachtnemer te vrijwaren voor verhaalsaanspraken van de verzekeraar.

Artikel 11: Omvang van de schadevergoeding

De door opdrachtnemer te vergoeden schade is per opdracht beperkt tot een maximum bedrag, gelijk aan de beloning die opdrachtnemer toekomt voor uitvoering van de overeengekomen prestatie, met een maximum van € 100.000,=.

Artikel 12: Aansprakelijkheidsduur en vervaltermijnen

- 12.1 Elke aansprakelijkheid van opdrachtnemer vervalt door verloop van vijf jaren vanaf de dag waarop de opdracht door voltooiing, opzegging of ontbinding is geëindigd.
- 12.2 De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming is niet ontvanke-lijk als opdrachtgever niet met bekwame spoed nadat hij de tekortkoming heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, opdrachtnemer schriftelijk en met redenen omkleed in gebreke heeft gesteld.
- 12.3 Het vorderingsrecht uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming vervalt door verloop van twee jaren na de schriftelijke en met redenen omklede ingebrekestelling.
- 12.4 De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming is niet ontvanke-lijk als deze wordt ingesteld later dan vijf jaren vanaf de dag waarop de opdracht door voltooiing, opzegging of ontbinding is geëindigd.
- 12.5 Voor de toepassing van de artikelen 12.1 en 12.4 wordt als dag waarop de opdracht is geëindigd aangemerkt: de dag waarop opdrachtnemer aan opdrachtgever een schriftelijke mededeling heeft verzonden dat de opdracht is geëindigd, de dag waarop mededeling van de opzegging of ontbinding is gedaan. Daarbij wordt de factuur voor de laatste betalingstermijn ter zake van de opdracht als een dergelijke mededeling aangemerkt.

Artikel 13: Betaling

- 13.1 Betaling wordt gedaan op de plaats van vestiging van opdrachtnemer of op een door opdrachtnemer aangewezen rekening binnen 30 dagen na de factuurdatum.
- 13.2 Ongeacht de overeengekomen betalingscondities is opdrachtgever verplicht om op verzoek van opdrachtnemer een naar diens oordeel voldoende zekerheid voor betaling te verstrekken. Als opdrachtgever hier niet binnen de gestelde termijn aan vol-

doet, raakt hij direct in verzuim. Opdrachtnemer heeft in dat geval het recht de overeenkomst te ontbinden en zijn schade op opdrachtgever te verhalen.

13.3 Het recht van opdrachtgever om zijn vorderingen op opdrachtnemer te verrekenen is uitgesloten, tenzij er sprake is van faillissement van opdrachtnemer.

13.4 De volledige vordering tot betaling is onmiddellijk opeisbaar als:

- a. een betalingstermijn is overschreden;
- b. opdrachtgever failliet is gegaan of surseance van betaling aanvraagt;
- c. beslag op zaken of vorderingen van opdrachtgever wordt gelegd;
- d. opdrachtgever (rechtspersoon) wordt ontbonden of geliquideerd;
- e. opdrachtgever (natuurlijk persoon) het verzoek doet om te worden toegelaten tot de gerechtelijke schuldsanering, onder curatele wordt gesteld of is overleden.

13.5 Opdrachtgever is in geval van vertraging in de voldoening van een geldsom rente over die geldsom aan opdrachtnemer verschuldigd met ingang van de dag volgend op de dag die is overeengekomen als uiterste dag van betaling tot en met de dag waarop opdrachtgever de geldsom heeft voldaan. Als partijen geen uiterste dag van betaling zijn overeengekomen is de rente verschuldigd vanaf 30 dagen na opeisbaarheid. De rente bedraagt 12% per jaar, maar is gelijk aan de wettelijke rente als deze hoger is. Bij de renteberekening wordt een gedeelte van de maand gezien als een volle maand. Telkens na afloop van een jaar wordt het bedrag waarover de rente wordt berekend vermeerderd met de over dat jaar verschuldigde rente.

13.6 Wanneer betaling niet heeft plaatsgevonden binnen de overeengekomen betalings- termijn is opdrachtgever aan opdrachtnemer alle buitengerechtelijke kosten verschuldigd met een minimum van € 75,=.

De kosten worden berekend op basis van de volgende tabel (hoofdsom incl. rente):

Over de eerste € 3.000,=	15%
over het meerdere tot € 6.000,=	10%
over het meerdere tot € 15.000,=	8%
over het meerdere tot € 60.000,=	5%
over het meerdere vanaf € 60.000,=	3%

Als de werkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten hoger zijn dan uit bovenstaande berekening volgt, zijn de werkelijk gemaakte kosten verschuldigd.

13.7 Als opdrachtnemer in een gerechtelijke procedure in het gelijk wordt gesteld, komen alle kosten die hij in verband met deze procedure heeft gemaakt voor rekening van opdrachtgever.

13.8 Opdrachtgever kan rechten of verplichtingen uit hoofde van enig artikel uit deze algemene voorwaarden of de onderliggende overeenkomst(en) niet overdragen of verpanden, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking.

Artikel 14: Toepasselijk recht en bevoegde rechter

14.1 Het Nederlands recht is van toepassing.

14.2 Het Weens koopverdrag (C.I.S.G.) is niet van toepassing, evenmin als enige andere internationale regeling waarvan uitsluiting is toegestaan.

14.3 Alleen de Nederlandse burgerlijke rechter die bevoegd is in de vestigingsplaats van opdrachtnemer neemt kennis van geschillen, tenzij dit in strijd is met het dwingend recht. Opdrachtnemer mag van deze bevoegdheidsregel afwijken en de wettelijke bevoegdheidsregels hanteren.